

Košický samosprávny kraj

Bod č. 5a

Stanovisko Hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja k návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rok 2006

Predkladateľ

a spracovateľ: JUDr. Vojtech Farkaš

Hlavný kontrolór Košického samosprávneho kraja

Február 2006

Hlavný kontrolór Košického samosprávneho kraja (ďalej len "hlavný kontrolór") predkladá stanovisko k návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rok 2006 (ďalej len "návrh rozpočtu") na základe ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Predložené stanovisko je vypracované na základe návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja, analýz záverečných účtov KSK, prognóz makroekonomických ukazovateľov (Inštitútu finančnej politiky (MF SR), členov Výboru pre makroekonomické prognózovanie), údajov MF SR z východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2006 až 2008, návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2005 až 2007, návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2006 až 2008 a poznatkov z kontrolnej činnosti.

1. Súhrnná charakteristika návrhu rozpočtu

Vývoj základných rozpočtových vzťahov od roku 2003 podľa údajov záverečného účtu Košického samosprávneho kraja za rok 2003 a 2004, návrhu rozpočtu na rok 2005, upraveného rozpočtu na rok 2005 a návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rok 2006 je uvedený v nasledujúcej tabuľke v tis. Sk:

Názov ukazovateľa	číslo riadku	Skutočnosť 2003	Skutočnosť 2004	Návrh rozpočtu 2005	Upravený rozpočet 2005	Návrh rozpočtu 2006	Rozdiel (rozpočet 2006 - upravený rozpočet 2005)
Príjmy rozpočtu KSK	1 (1+2)	2 507 239	3 162 551	2 977 425	3 298 743	3 318 556	19 813
bežné príjmy	2	2 256 165	2 845 726	2 880 768	3 135 198	3 213 033	77 835
kapitálové príjmy	3	251 074	316 825	96 657	163 545	105 523	-58 022
Výdavky rozpočtu KSK	4 (5+6)	2 482 497	3 163 256	2 977 425	3 335 722	3 318 556	-17 166
bežné výdavky	5	2 217 753	2 813 221	2 880 768	2 930 929	3 104 085	173 156
kapitálové výdavky	6	264 744	350 035	96 657	404 793	214 471	-190 322
Bežný rozpočet	7 (2-5)	38 412	32 505	0	204 269	108 948	-95 321
Kapitálový rozpočet	8 (3-6)	-13 670	-33 210	0	-241 248	-108 948	132 300
Príjmové finančné operácie	9 (10+11)	20 687	45 197	0	38 942	2 640	-36 302
použitie peňažných fondov, resp. prebytku hospodárenia	10	20 687	45 197	0	38 942	1 920	-37 022
splátka z návratnej fin. výpomoci	11					720	720
Výdavkové finančné operácie	12 (13+14)	0	0	0	1 963	2 640	677
poskytnutie návratnej fin. výp.	13				363		-363
účasť na majetku	14				1 600	2 640	1 040

Príjmy rozpočtu Košického samosprávneho kraja dosiahli v roku 2003 sumu 2 507 239 tis. Sk (po zarátaní príjmových finančných operácií sumu 2 527 926 tis. Sk). V roku 2004 boli príjmy naplnené v sume 3 162 551 tis. Sk (po zarátaní príjmových finančných operácií v sume 3 207 748 tis. Sk), čo v porovnaní so skutočnosťou za rok 2003 predstavovalo zvýšenie príjmov o 655 312 tis. Sk. Ku dňu zostavenia návrhu rozpočtu boli rozpočtované príjmy v roku 2005 upravené (upravený rozpočet 2005) na sumu 3 298 743

tis. Sk, čo v porovnaní so skutočnosťou za rok 2004 predstavuje nárast o 136 192 tis. Sk a v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2005 prekročenie o 321 318 tis. Sk.

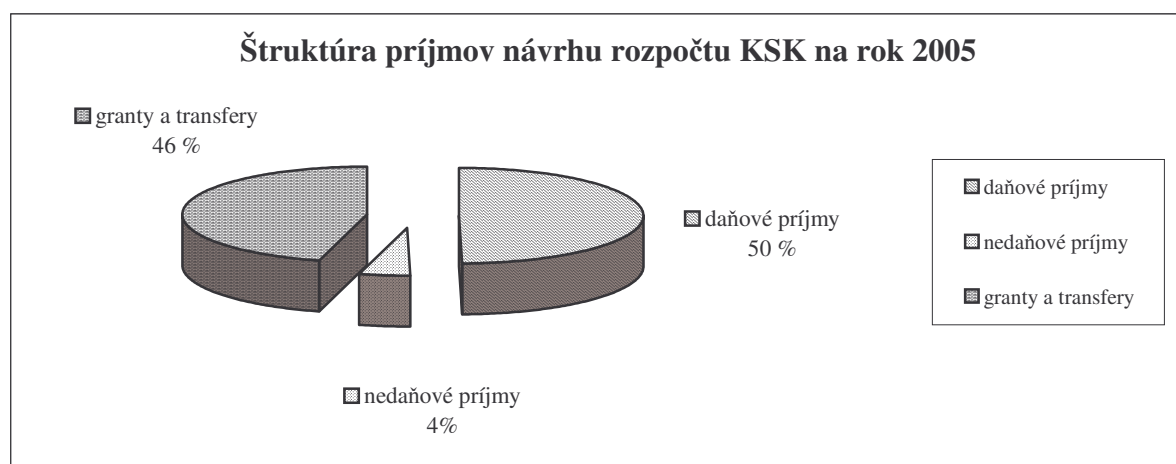
Výdavky rozpočtu Košického samosprávneho kraja dosiahli v roku 2003 sumu 2 482 497 tis. Sk. V roku 2004 predstavovali výdavky sumu 3 163 256 tis. Sk, čo v porovnaní so skutočnosťou za rok 2003 predstavuje nárast o 680 759 tis. Sk. Výdavky upraveného rozpočtu roku 2005 boli rozpočtované v sume 3 335 722 tis. Sk, čo v porovnaní so skutočnosťou za rok 2004 predstavuje nárast o 172 466 tis. Sk a v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2005 nárast o 358 297 tis. Sk.

Medziročný vývoj príjmov v tis. Sk podľa návrhu rozpočtu na rok 2005, upraveného rozpočtu na rok 2005 a návrhu rozpočtu na rok 2006 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Názov ukazovateľa	Návrh rozpočtu 2005	Podiel na príjmoch v %	Upravený rozpočet 2005	Podiel na príjmoch v %	Návrh rozpočtu 2006	Podiel na príjmoch v %
Príjmy rozpočtu celkom	2 977 425	100,0	3 298 743	100,0	3 318 556	100,0
daňové príjmy	1 431 454	48,1	1 598 561	48,5	1 647 596	49,6
nedaňové príjmy	121 000	4,1	143 051	4,3	151 139	4,6
granty a transfery	1 424 971	47,9	1 557 131	47,2	1 519 821	45,8
Bežné príjmy	2 880 768	100	3 135 198	100	3 213 033	100
daňové príjmy	1 334 797	46,3	1 598 561	51,0	1 647 596	51,3
nedaňové príjmy	121 000	4,2	122 755	3,9	111 139	3,5
granty a transfery	1 424 971	49,5	1 413 882	45,1	1 454 298	45,3
Kapitálové príjmy	96 657	100	163 545	100	105 523	100
daňové príjmy	96 657	100,0	0	0,0	0	0,0
nedaňové príjmy	0	0,0	20 296	12,4	40 000	37,9
granty a transfery	0	0,0	143 249	87,6	65 523	62,1

V návrhu rozpočtu na rok 2006 sa príjmy rozpočtujú v sume 3 318 556 tis. Sk (v tom bežné príjmy 3 213 033 tis. Sk a kapitálové príjmy 105 523 tis. Sk). V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2005 ide o nárast v absolútnych číslach o 341 131 tis. Sk (v tom nárast bežných príjmov o 332 265 tis. Sk a kapitálových príjmov o 8 866 tis. Sk). Oproti upravenému rozpočtu v roku 2005 predstavuje návrh rozpočtu nárast rozpočtovaných príjmov o sumu 19 813 tis. Sk (v tom nárast bežných príjmov o 77 835 tis. Sk a pokles kapitálových príjmov o 58 022 tis. Sk).

Štruktúru príjmov návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rok 2006 a ich podiel na celkových príjmoch návrhu rozpočtu zobrazuje nasledujúci graf:

Vývoj výdavkov podľa návrhu rozpočtu na rok 2005, upraveného rozpočtu na rok 2005 a návrhu rozpočtu na rok 2006, ich podiel na celkových výdavkoch je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Názov ukazovateľa	Návrh rozpočtu 2005 v tis. Sk	Podiel na príjmoch v %	Upravený rozpočet 2005 v tis. Sk	Podiel na príjmoch v %	Návrh rozpočtu 2006 v tis. Sk	Podiel na príjmoch v %
Výdavky rozpočtu celkom	2 977 425	100,0	3 335 722	100,0	3 318 556	100,0
bežné výdavky	2 880 768	96,8	2 930 929	87,9	3 104 085	93,5
kapitálové výdavky	96 657	3,2	404 793	12,1	214 471	6,5

V návrhu rozpočtu na rok 2006 sa výdavky rozpočtujú v sume 3 318 556 tis. Sk (v tom bežné výdavky 3 104 085 tis. Sk a kapitálové výdavky 214 471 tis. Sk). V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2005 ide o nárast v absolútnych číslach o 341 131 tis. Sk (v tom nárast bežných výdavkov o 223 317 tis. Sk a kapitálových výdavkov o 117 814 tis. Sk). Oproti upravenému rozpočtu v roku 2005 predstavuje návrh rozpočtu pokles rozpočtovaných výdavkov o sumu 17 166 tis. Sk (v tom nárast bežných výdavkov o 173 156 tis. Sk a pokles kapitálových výdavkov o 190 322 tis. Sk).

Štruktúru výdavkov návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rok 2006 a ich podiel na celkových výdavkoch návrhu rozpočtu zobrazuje nasledovný graf:

2. Súlad návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách a internými zásadami na zostavenie rozpočtu

Predkladaný návrh rozpočtu na rok 2006 je zostavený na obdobie jedného rozpočtového roka, ktorý je zhodný s kalendárnym rokom. Viacročný rozpočet (na 3 rozpočtové roky) sa v súlade s § 21 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy") prvýkrát zostaví v roku 2006 na nasledujúce rozpočtové roky, počnúc rokom 2007.

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu bola dodržaná platná rozpočtová klasifikácia ustanovená Ministerstvom financií Slovenskej republiky (Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie).

Návrh rozpočtu sa v súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na bežný rozpočet, na kapitálový rozpočet a na finančné operácie.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový. Obsahuje len bežné príjmy a bežné výdavky. Bežné príjmy podľa § 6 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa platnej rozpočtovej klasifikácie tvoria daňové príjmy (podiel na výnose z daní z príjmov fyzických osôb a výnos dane z motorových vozidiel), nedaňové príjmy (príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, administratívne a iné poplatky, úroky z vkladov a iné nedaňové príjmy) a granty a transfery (transfery v rámci verejnej správy). Bežné výdavky podľa § 8 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou tvoria výdavky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poisťné a príspevok do poisťovní, tovary a služby a bežné transfery.

Prebytok bežného rozpočtu v sume 108 948 tis. Sk je použitý na krytie schodku kapitálového rozpočtu v súlade s § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový. Obsahuje len kapitálové príjmy a kapitálové výdavky. Kapitálové príjmy podľa § 6 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa platnej rozpočtovej klasifikácie tvoria nedaňové príjmy (príjmy z predaja majetku) a granty a transfery (granty a transfery v rámci verejnej správy). Kapitálové výdavky podľa § 8 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou sú rozpočtované na oddieloch (funkčná klasifikácia) na úrovni hlavnej kategórie.

Finančné operácie sú súčasťou návrhu rozpočtu a prostredníctvom nich sa v súlade s § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa platnej rozpočtovej klasifikácie vykonávajú prevody z peňažných fondov samosprávneho kraja, splátky návratných finančných výpomocí a realizuje účasť na majetku. Príjmové finančné operácie sú tvorené splátkou návratnej finančnej výpomoci, prevodom z peňažného fondu samosprávneho kraja. Výdavkové finančné operácie tvoria výdavky na účasť na majetku v podobe splatenia vkladu do základného imania akciových spoločností založených KSK, vkladu do neziskovej organizácie.

Miera podrobnosti spracovania návrhu rozpočtu je určená výberom z ekonomickej klasifikácie na úrovni jednotlivých rozpočtovaných odvetví na základe „Zásad pre stanovenie štruktúry, postupu spracovania, predkladania a schvaľovania návrhu rozpočtu Košického samosprávneho kraja Zastupiteľstvom KSK“, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom KSK dňa 25.4.2005 (ďalej len „Zásady na zostavenie rozpočtu“).

Návrh rozpočtu pre odvetvia 04.5 Doprava, 07 Zdravotníctvo, 08.2 Kultúrne služby, 09. Vzdelávanie, 10 Sociálne zabezpečenie je zostavený v štruktúre a na úrovni výberu ekonomickej klasifikácie určenej v Zásadách na zostavenie rozpočtu.

Pre odvetvie 01.1.1.7 Vyššie územné celky (Úrad KSK) je návrh rozpočtu zostavený v štruktúre a na úrovni výberu z ekonomickej klasifikácie určenej v Zásadách na zostavenie rozpočtu, okrem kategórie 640 Bežné transfery a 720 Kapitálové transfery. Uvedené kategórie nie sú v návrhu rozpočtu členené na rozpočtové položky v súlade s časťou 3. oddielom 01.1.1.7 ods. 2 Zásad na zostavenie rozpočtu. Vzhľadom na ustanovenie časti 3. oddielu 01.1.1.7 ods. 4 Zásad na zostavenie rozpočtu, podľa ktorého uvedené rozpočtové položky majú iba informatívny charakter, nerozčlenenie kategórie 640 Bežné transfery a 720 Kapitálové transfery na rozpočtové položky nie je významným faktorom, ktorý by ovplyvňoval vypovedaciu schopnosť predloženého návrhu rozpočtu a ovplyvňoval určenie záväznosti jednotlivých položiek.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rok 2006 je zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

3. Posúdenie príjmovej časti návrhu rozpočtu

V návrhu rozpočtu na rok 2006 sa celkové príjmy rozpočtujú v sume 3 318 556 tis. Sk, ktoré sú tvorené z daňových príjmov sume 1 647 596 tis. Sk, nedaňových príjmov v sume 151 139 tis. Sk a z grantov a transferov v sume 1 519 821 tis. Sk.

Realizáciou fiškálnej decentralizácie (posilnenie finančnej samostatnosti samosprávnych krajov upustením od financovania prostredníctvom dotácií zo ŠR SR na financovanie prostredníctvom vlastných príjmov) v roku 2005 nie je možné vykonať vzájomné porovnanie vývoja jednotlivých druhov príjmov z dlhšieho časového obdobia (obdobia viacerých rokov).

Z hľadiska medziročného vývoja rokov 2005 (upravený rozpočet) a 2006 (návrh rozpočtu) v kategórii daňových príjmov v položke daň z príjmov fyzických osôb je navrhovaný nárast o 56 535 mil. Sk, v položke dane z motorových vozidiel je navrhovaný pokles o 7 500 tis. Sk, avšak podľa skutočného plnenia dane z motorových vozidiel je očakávaný výber tejto dane na úrovni 302 530 tis. Sk, čo znamená vo vzťahu k návrhu rozpočtu mierny nárast o 7 470 tis. Sk. V kategórii nedaňových príjmov je navrhovaný nárast v sume 8 088 tis. Sk, ktorý sa prejavuje v poklese bežných nedaňových príjmov a náraste kapitálových nedaňových príjmov (napr. príjmy z predaja prebytočného majetku o 19 704 tis. Sk). Porovnávanie údajov v kategórii grantov a transferov upraveného rozpočtu (v ktorom sú zapracované zmeny v rozpočte na základe reálneho získania príjmov) a údajov návrhu rozpočtu nasledujúceho rozpočtového roku nemá z hľadiska právnej nenárokovateľnosti niektorých dotácií a grantov vypovedaciu schopnosť. Významným údajom je nárast transferov v rámci verejnej správy pre školy a školské zariadenia o sumu 62 102 tis. Sk (napr. dotácie na prenesený výkon štátnej správy v školstve)

Daňové príjmy v sume 1 647 596 tis. Sk sú tvorené z dane z príjmov fyzických osôb v sume 1 337 596 tis. Sk a z dane z motorových vozidiel v sume 310 000 tis. Sk.

Pri posudzovaní reálnosti rozpočtovania príjmov z dane z príjmov fyzických osôb sa využívali makroekonomické prognózy Inštitútu finančnej politiky (MF SR), členov výboru pre makroekonomické prognózovanie, ako aj údaje MF SR z východísk rozpočtu verejnej správy a návrhov rozpočtu verejnej správy. Z makroekonomických ukazovateľov sa využil ukazovateľ rastu miezd a rastu zamestnanosti, od ktorých v podstatnej miere závisí výnos dane z príjmu zo závislej činnosti.

Pre rok 2005 bol podľa údajov návrhu rozpočtu verejnej správy pre roky 2005 až 2007 prognózovaný (MF SR) podiel z príjmu z dane z príjmov fyzických osôb pre VÚC v sume 7 841 000 tis. Sk, z toho pre KSK v sume 1 104 000 tis. Sk. Príjmy v položke dane z príjmov fyzických osôb boli v návrhu rozpočtu KSK na rok 2005 schválené na úrovni 1 149 613 tis. Sk. Podľa predbežných údajov by mali byť za rok 2005 dosiahnuté príjmy z dane z príjmov fyzických osôb pre KSK v sume cca 1 240 000 tis. Sk.

Podľa údajov návrhu rozpočtu verejnej správy pre roky 2006 až 2008 a východiskových štatistických údajov o podiele na výnose dane (MF SR) je prognózovaný na rok 2006 podiel z príjmu z dane z príjmov fyzických osôb pre VÚC v sume 9 220 000 tis. Sk, z toho pre KSK v sume 1 291 000 tis. Sk. Vzhľadom na realistické až mierne konzervatívne prognózy MF SR, skutočné plnenie výberov daní, optimistickejšiu prognózu priemernej hodnoty Výboru pre makroekonomické prognózy v ukazovateli rastu priemernej

zamestnanosti v roku 2006 o 0,1 až 0,2 percentuálneho bodu oproti prognóze MF SR, je možné hodnotiť návrh daňových príjmov v položke daň z príjmov fyzických osôb v sume 1 337 596 tis. Sk za reálny.

Medzi hlavné riziká prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb patrí zvýšenie daňového bonusu na nezaopatrené dieťa, čo môže mať vplyv na zníženie výnosu z dane z príjmov. Neistotou pri prognózovaní vývoja dane z príjmov fyzických osôb je aj využitie možnosti poukázania podielu zaplatenej dane (2%) na osobitné účely (verejnoprospešné aktivity mimovládnych neziskových organizácií).

Príjmy z dane z motorových vozidiel sú rozpočtované v sume skutočných výberov dane z motorových vozidiel za rok 2005 s miernym nárastom o 7 470 tis. Sk. Na rozdiel od daňového príjmu z dane z príjmov fyzických osôb (podielová daň), je daň z motorových vozidiel daňou fakultatívnou o ktorej rozhoduje samosprávny kraj prijatím VZN a tým aj reálne môže ovplyvňovať jej výber.

Vzhľadom na skutočné plnenie dane z motorových vozidiel v roku 2005 a zmeny v zákone o miestnych daniach, podľa ktorej budú právnické osoby prihlasovať vozidlá v mieste sídla ich organizačných zložiek je predpoklad dosiahnutia príjmu z dane z motorových vozidiel v roku 2006 v sume 310 000 tis. Sk reálny.

Nedaňové príjmy v sume 151 139 tis. Sk sú vzhľadom na návrh rozpočtu a skutočné plnenie v roku 2004 rozpočtované reálne. Vzhľadom na použitie zásady opatrnosti pri rozpočtovaní uvedených príjmov nie je predpoklad rizikovosti nenaplnenia nedaňových príjmov.

Poznanky Útvaru hlavného kontrolóra KSK z kontrolnej činnosti zariadení sociálnych služieb poukazujú, že v nedaňových príjmoch v kategórii Administratívne a iné poplatky a platby sú možné rezervy. Košický samosprávny kraj vydal VZN č. 3/2003 o spôsobe určenia úhrady, výške úhrady a spôsobe platenia úhrady za sociálne služby a Opatrenie predsedu KSK č. 1/2003 o výške úhrad za poskytovanie sociálnych služieb, ktoré stanovujú výšku úhrady za prípravu stravy v zariadeniach sociálnych služieb. Táto výška má zohľadňovať skutočné náklady na prípravu stravy v zariadeniach sociálnych služieb. Úrad KSK listom zo dňa 1.10.2003 schválil výšku úhrady za prípravu stravy v sume 10,- Sk na deň na občana (klienta zariadenia sociálnych služieb) s účinnosťou od 1.10.2003. Takto stanovená cena nezohľadňuje skutočné náklady na prípravu stravy v zariadeniach sociálnych služieb. Prehodnotením a zrealizovaním stanovenej pevnej ceny je možné získať dodatočné zdroje na strane príjmov.

Hlavná kategória granty a transfery v sume 1 519 821 tis. Sk je tvorená z transferov v sumách 1 500 tis. Sk pre pracovníkov odboru školstva a 1 430 000 tis. Sk na prenesený výkon štátnej správy v školstve, 22 798 tis. Sk na financovanie projektov zo štrukturálnych fondov a 65 523 tis. Sk kapitálové granty a transfery (na financovanie schválených projektov a refundácie projektov). Jednotlivé položky sú rozpočtované na základe už schválených projektov a predpokladu na základe úspešnosti predkladaných projektov. Dotácia na prenesený výkon štátnej správy v školstve vychádza z normatífov platných pre rok 2005, a východiská ŠR SR pre rok 2006.

4. Posúdenie výdavkovej časti návrhu rozpočtu

Bežné výdavky vo funkčnej klasifikácii **01.1.1.7 Vyššie územné celky** (Úrad KSK) sú rozpočtované v sume 200 951 tis. Sk, čo oproti upravenému rozpočtu roku 2005 predstavuje

nárast o 41 820 tis. Sk. Medziročný nárast medzi upraveným rozpočtom roku 2005 a skutočnosťou roku 2004 predstavuje sumu 67 525 tis. Sk.

Výdavky v kategórii 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV a v kategórii 620 Poistné a príspevok do poisťovní sú podľa návrhu rozpočtu rozpočtované na základe predpokladanej valorizácie plátov a na základe plánovaného zvýšenia počtu zamestnancov na celkový stav 174 zamestnancov. Reálnosť rozpočtovaných výdavkov na platy a odvody závisí od skutočne schváleného počtu zamestnancov na základe pripravovanej zmeny organizačnej štruktúry a od zmeny platového predpisu na Úrade KSK.

Kategória 630 Tovary a služby je rozpočtovaná v sume 106 672 tis. Sk, čo oproti upravenému rozpočtu roku 2005 predstavuje nárast o 22 331 tis. Sk a po zohľadnení mimoriadnych výdavkov na zabezpečenie volieb v roku 2005 (dotácia zo ŠR SR) predstavuje nárast o 37 331 tis. Sk. Medziročný nárast medzi upraveným rozpočtom roku 2005 a skutočnosťou roku 2004 predstavoval sumu 48 034 tis. Sk a po zohľadnení mimoriadnych výdavkov na zabezpečenie volieb v roku 2005 predstavoval medziročný nárast sumu 33 034 tis. Sk.

Nárast rozpočtovaných bežných výdavkov oproti upravenému rozpočtu roku 2005 v rozhodujúcej miere ovplyvňuje nárast v položkách 637 Služby o sumu 7 908 tis. Sk, no najmä vo výdavkoch na kofinancovanie a predfinancovanie projektov zo štrukturálnych fondov EÚ o sumu 14 505 tis. Sk.

V rámci kategórie 630 je možné hľadať určité rezervy výdavkov v položkách 636 Nájomné za prenájom a 637 Služby.

Položka 636 Nájomné za prenájom je rozpočtovaná v sume 1 710 tis. Sk, čo oproti upravenému rozpočtu roka 2005 predstavuje nárast o 170 tis. Sk. Z hľadiska hospodárnosti a efektívnosti je potrebné zvážiť zriadenie kancelárie v Bratislave a jej ekonomický prínos pre KSK.

V položke 637 Služby je rozpočtovaný nárast oproti upravenému rozpočtu na rok 2005 o 7 908 tis. Sk. Medziročný nárast medzi skutočnosťou za rok 2004 a upraveným rozpočtom na rok 2005 predstavuje sumu 23 136 tis. Sk.

Na vyššie uvedený vysoký nárast výdavkov v tejto položke, ktorý nebol zdôvodnený v návrhu rozpočtu na rok 2005, bolo poukázané už v stanovisku k návrhu rozpočtu na rok 2005. V uvedenej položke sú rozpočtované okrem iných aj výdavky na propagáciu, reklamu, inzerciu (rozpočtová podpoložka 637 003), všeobecné služby (637 004, v tom napr. tlač tlačív, brožúr, publikácií, čistenie, revízie o pod.), špeciálne služby (637 005, v tom napr. prieskumné, projektové práce, právne, notárske, audítorské a iné poradenské služby), štúdie, expertízy, posudky (637 011), odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru - dohody o vykonaní práce (637 027).

Výdavky v kategórii 640 Bežné transfery sú rozpočtované v sume 9 995 tis. Sk, čo oproti upravenému rozpočtu na rok 2005 predstavuje nárast o 455 tis. Sk. Podľa návrhu rozpočtu sú v sume 9 995 tis. Sk zahrnuté výdavky na dotácie a návratné finančné výpomoci poskytované Košickým samosprávnym krajom podľa VZN v sume 7 000 tis. Sk, príspevok pre Agentúru na podporu regionálneho rozvoja (ďalej len "ARR") v sume 1 500 tis. Sk a zostatok na členské príspevky združeniam, nemocenské dávky, odchodné, odstupné, transfery pre ocenených jednotlivcov a kolektívy a pod.

Podľa navrhovaného rozpočtu sa v roku 2006 ma poskytnúť príspevok ARR v sume 1 500 tis. Sk, pričom za neoprávnené použité dotačné prostriedky v roku 2003 (následná finančná kontrola vykonaná v júli 2004) mala ARR odvieť spolu s penále k 20.07.2004 do rozpočtu sumu 1 080 tis. Sk. Kontrolou plnenia opatrení (vykonanou v ARR

v septembri 2005) bolo zistené, že uvedené prostriedky ku dňu ukončenia kontroly, t. j. k 21.09.2005 neboli vrátené do rozpočtu KSK.

ARR je neziskovou organizáciou založenou KSK. Nejde teda o príspevkovú organizáciu zriadenú rozhodnutím zriaďovateľa (§ 21 ods. 5 písm. b) zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ktorá je zapojená na rozpočet KSK príspevkom, a ktorej zriaďovateľ poskytuje príspevok na prevádzku v takej výške, aby jej rozpočet bol vyrovnaný. Z uvedeného vyplýva, že ARR nemožno poskytnúť príspevok ako príspevkovej organizácii. Z rozpočtu KSK sa môže poskytnúť ARR dotácia, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia (§ 8 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy). Ide teda len o možnosť poskytnutia dotácie, nie o nárok na príspevok z dôvodu potreby vyrovnanosti rozpočtu ARR.

V dôvodovej správe (11. zasadnutie Zastupiteľstva KSK konané dňa 14.04.2003) je založenie ARR zdôvodnené obmedzenými kapacitami na Úrade KSK v oblasti ľudských zdrojov (schválená organizačná štruktúra) a financií (možnosti rozpočtu KSK). Ďalej je uvedené, že ARR ako nezisková organizácia poskytuje verejnoprospešné služby a jej zisk sa musí použiť na zabezpečenie všeobecne prospešných služieb. Na zabezpečenie svojej činnosti **hospodári so svojimi príjmami**, majetkom a môže užívať majetok štátu alebo samosprávy.

Dotácia z rozpočtu KSK bola ARR poskytnutá nielen v sume 2 016 tis. Sk v roku 2003 (kedy vznikla), ale aj v roku 2004 v sume 1 000 tis. Sk a v roku 2005 v sume 2 000,- Sk, kedy už mala riadne fungovať a byť finančne sebestačná.

Vzhľadom na neoprávnené použitie dotačných prostriedkov v roku 2003 a na deklarovánú finančnú samostatnosť neziskovej organizácie pri jej riadnom fungovaní je vhodné prehodnotiť výdavky na poskytnutie dotácie ARR v sume 1 500 tis. Sk.

Rozpočet bežných výdavkov Úradu KSK možno hodnotiť ako reálny, nakoľko prípadné napätie výdavkov v kategórii 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV a v kategórii 620 Poistné a príspevok do poisťovní z dôvodu vyššieho počtu zamestnancov oproti počtu, s ktorým sa počítalo pri vypracovaní návrhu rozpočtu by bolo možné v priebehu rozpočtového roka vykryť vyššie uvedenými rezervami vo výdavkoch kategórie 630 Tovary a služby a 640 Bežné transfery. Takto uskutočnené rozpočtové opatrenia by mohli byť vykonané aj bez zmeny rozpočtovanej sumy na bežné výdavky Úradu KSK (presun rozpočtových prostriedkov bez zmeny schváleného ukazovateľa – 600 bežné výdavky).

Bežné výdavky vo funkčnej klasifikácii **04.5 Doprava** sú rozpočtované v sume 565 093 tis. Sk, čo oproti upravenému rozpočtu roku 2005 predstavuje nárast o 60 371 tis. Sk. Pre Správu ciest KSK sú rozpočtované bežné výdavky v sume 313 370 tis. Sk. Ostatnú časť tvoria transfery pre dopravcov, splácanie záväzkov za stavebné úpravy ciest (PPP projekty) a rezerva na nepredvídané udalosti.

Bežné výdavky vo funkčnej klasifikácii **07 Zdravotníctva** sú rozpočtované v kategórii bežné transfery v sume 1 957 tis. Sk, čo predstavuje sumu dane z nehnuteľností, ktoré boli zverené do správy zdravotníckym organizáciám, zriadených a založených KSK.

Bežné výdavky vo funkčnej klasifikácii **08.2 Kultúrne služby** sú rozpočtované v sume 148 741 tis. Sk, čo oproti upravenému rozpočtu roku 2005 predstavuje nárast o 7 448 tis. Sk. Pre rozpočtové organizácie sú rozpočtované prostriedky v sume 52 064 tis. Sk a pre príspevkové organizácie je rozpočtovaný príspevok v sume 96 677 tis. Sk.

Bežné výdavky vo funkčnej klasifikácii **09 Vzdelávanie** sú rozpočtované v sume 1 612 366 tis. Sk, čo oproti upravenému rozpočtu roku 2005 predstavuje nárast o 35 426

tis. Sk. Uvedené zvýšenie výdavkov je realizované vo väčšej miere financovaním prostredníctvom dotácií zo ŠR SR (na prenesený výkon štátnej správy) a len v menšej miere zvyšovaním výdavkov financovaných z vlastných príjmov (samosprávne kompetencie). V rozpočte určené výdavky na prenesený výkon štátnej správy sú limitované naplnením príjmov z bežných transferov (dotácia zo ŠR SR), ktoré sú postavené na normatívnom financovaní.

Bežné výdavky vo funkčnej klasifikácii **10 Sociálne zabezpečenie** sú rozpočtované v sume 574 977 tis. Sk, čo oproti upravenému rozpočtu roku 2005 predstavuje nárast o 28 134 tis. Sk.

Nárast v kategóriách 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV a 620 Poistné a príspevok do poisťovní predstavuje predpokladanú valorizáciu plátov vo verejnej správy v roku 2006.

V kategórii 630 Tovary a služby sa v roku 2006 rozpočtujú výdavky v sume 152 166 tis. Sk a vzhľadom na predpokladaný rast cenovej úrovne vyjadrený 3,1 až 3,3 % prognózovaným rastom spotrebiteľských cien je uvedený nárast výdavkov na tovary a služby hodnotený ako dostatočný.

Posúdenie reálnosti rozpočtovaných výdavkov z hľadiska vplyvu inflácie a predpokladaného rastu miezd, resp. valorizácie plátov vo verejnej sfére v jednotlivých kategóriách 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV, 620 Poistné a príspevok do poisťovní a 630 Tovary a služby v rámci funkčnej klasifikácie 04.5 Doprava, 08.2 Kultúrne služby a 09 Vzdelávanie nie je možné, pretože tieto rozpočtové kategórie neboli v roku 2004 rozpočtované, ale vyjadrené len sumárne v položke "Dotácie rozpočtovým organizáciám".

V návrhu rozpočtu na rok 2006 sú rozpočtované kapitálové výdavky v sume 214 471 tis. Sk, čo je oproti upravenému rozpočtu v roku 2004 menej o 190 322 tis. Sk, avšak oproti schválenému rozpočtu v roku 2004 to predstavuje nárast o 117 814 tis. Sk. Celkovo možno sumu rozpočtovaných výdavkov kapitálového rozpočtu hodnotiť pozitívne z toho pohľadu, že sa rešpektuje nedostatok a nutná potreba kapitálových zdrojov a navrhuje sa prebytok bežného rozpočtu použiť na vykrytie schodku kapitálového rozpočtu (vyššie kapitálové výdavky), to znamená že prebytok bežných príjmov sa použije na zvýšené potreby kapitálových výdavkov.

Vzhľadom na potreby investičných akcií a obmedzené kapitálové zdroje financovania nie sú rezervy v alokácii kapitálových zdrojov. V návrhu rozpočtu sú celkovo za Košický samosprávny kraj rozpočtované výdavky na obstarávanie kapitálových aktív v sume 144 121 tis. Sk. V rámci jednotlivých odvetví sú rozpočtované výdavky pre Úrad KSK v sume 43 339 tis. Sk, Dopravu v sume 31 364 tis. Sk, Zdravotníctvo v sume 41 761 tis. Sk, Kultúrne služby v sume 10 510 tis. Sk, Vzdelanie v sume 66 292 tis. Sk a Sociálne služby v sume 21 205 tis. Sk.

Vzhľadom na poznatky Útvary hlavného kontrolóra KSK z kontroly na Správe ciest KSK, kedy bolo zistené, že sa značné finančné prostriedky vynakladajú na úhradu dodávateľsky poskytovaných služieb za vodorovné dopravné značenie, odporúčam zvážiť možnosť poskytnutia účelových kapitálových prostriedkov v odvetví 04.5 Doprava na zakúpenie zariadenia na vodorovné dopravné značenie.

5. Zhodnotenie finančných operácií

Finančné operácie sú súčasťou návrhu rozpočtu na rok 2006 a sú rozpočtované v príjmovej stránke v sume 2 640 tis. Sk a vo výdavkovej stránke v sume 2 640 tis. Sk.

Vzájomné medziročné porovnanie finančných operácií nie je možné (nemá vypovedaciu schopnosť), pretože ide o nepravidelné príjmy a výdavky. V návrhu rozpočtu na rok 2005 neboli finančné operácie rozpočtované a počas rozpočtového roka 2005 boli úpravami realizované (prevody z peňažných fondov, použitie prebytku hospodárenia, realizácia účasti na majetku).

Príjmové finančné operácie sú rozpočtované v položkách prijatá splátka poskytnutej návratnej finančnej výpomoci v sume 720 tis. Sk a prevodom z peňažného fondu samosprávneho kraja v sume 1 920 tis. Sk. Výdavkové finančné operácie sú rozpočtované v sume 2 640 tis. Sk ako výdavky na účasť na majetku v podobe splatenia vkladu do základného imania akciových spoločností založených KSK a vkladu do neziskovej organizácie.

Z dôvodu potreby kapitálových zdrojov je možné predpokladať, že tak ako v predchádzajúcich rozpočtových rokoch, tak aj počas roka 2006 budú vykonané úpravy rozpočtu v časti finančných operácií (prevod z peňažných fondov a použitie prípadného prebytku hospodárenia z roku 2005).

Príjem návratných zdrojov financovania (finančné prostriedky z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí a zo zmeniek a z komunálnych obligácií vydaných vyšším územným celkom) nie je v návrhu rozpočtu rozpočtovaný. V prípade prijímania návratných zdrojov financovania, dodržanie podmienok ich prijatia má preveriť hlavný kontrolór v súlade s § 17 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ešte pred ich prijatím.

6. Zverejnenie návrhu rozpočtu

Dňa 20.1.2006 bol v súlade s § 9 ods. 3. zákona 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov Návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rok 2006 zverejnený, čím bola dodržaná povinnosť, aby návrh rozpočtu samosprávneho kraja bol verejne prístupný pred jeho schválením najmenej 15 dní.

Návrh rozpočtu bol v súlade s časťou 2. ods. 13 Zásad na zostavenie rozpočtu zverejnený vyvesením na úradnej tabuli, ktorá je umiestnená v sídle Úradu KSK, Námestie Maratónu mieru č. 1, Košice a na internetovej stránke Košického samosprávneho kraja.

7. Záver

V zmysle § 19e ods. 1 písm. a) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov úlohou hlavného kontrolóra je vykonávať kontrolu v rozsahu ustanovenia § 19c citovaného zákona, podľa ktorého hlavný kontrolór vykonáva aj kontrolu zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami samosprávneho kraja, kontrolu príjmov a výdavkov samosprávneho kraja.

Uvedenú povinnosť hlavného kontrolóra je možné realizovať najmä v stanovisku k návrhu rozpočtu, ktorým informuje poslancov Zastupiteľstva KSK o možnostiach opatrení k dodržiavaniu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov.

Stanovisko Hlavného kontrolóra KSK k rozpočtu na rok 2006 je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, zásadami na zostavenie rozpočtu, na identifikáciu rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov

a rozpočtovaných výdavkov, ako aj hospodárnosť a efektívnosť rozpočtovaných finančných prostriedkov.

Predkladaný návrh rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rok 2006

odporúčam schváliť